

XÂY DỰNG TẦM NHÌN, TƯ DUY CHIẾN LƯỢC PHÁT TRIỂN THỦ ĐÔ XANH

THÔNG MINH, HIỆN ĐẠI, CÓ SỨC CẠNH TRANH CAO

/ | Nguyễn Hương

Xác định tầm nhìn lãnh đạo là một vấn đề hết sức quan trọng đối với sự phát triển của mỗi tổ chức, mỗi kỳ Đại hội, Đảng ta đều có những tầm nhìn mới, tạo ra những điểm nhấn. Tại Đại hội XIII của Đảng, một trong những điểm nhấn quan trọng nhất là thể hiện khát vọng phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc với mục tiêu đến giữa thế kỷ XXI trở thành nước phát triển, theo định hướng xã hội chủ nghĩa và đổi mới sáng tạo. Thủ đô Hà Nội, trái tim của cả nước cũng đã thể hiện tư duy mới ngay trong Nghị quyết Đại hội đại biểu lần thứ XVII Đảng bộ thành phố trong thời gian vừa qua.

Nhằm nâng cao kiến thức tổng quan, bài học kinh nghiệm trong nước và quốc tế về phát triển đô thị xanh, thông minh, hiện đại, có sức cạnh tranh cao; xây dựng tầm nhìn và tư duy chiến lược trong tham mưu hoạch định chính sách đối với đội ngũ lãnh đạo các Sở và cơ quan tương đương Sở, nhằm thực hiện thực hiện thắng lợi mục tiêu đến năm 2025 “Phát triển Thủ đô xanh, thông minh, hiện đại, có sức cạnh tranh cao” được xác định tại Nghị quyết Đại hội lần thứ XVII – Đảng bộ Thành phố Hà Nội (nhiệm kỳ 2020 – 2025), UBND TP Hà Nội giao Sở Nội vụ Thành phố phối hợp với Học viện Cán bộ quản lý xây dựng và đô thị - Bộ Xây dựng thiết lập Chương trình bồi dưỡng về quản lý và phát triển đô

thị cho đối tượng là cán bộ Ban thường vụ Thành ủy Hà Nội quản lý.

Ngày 24/3/2022, Khóa Bồi dưỡng Xây dựng tầm nhìn, tư duy chiến lược phát triển Thủ đô xanh, thông minh, hiện đại, có sức cạnh tranh cao được tổ chức tại Hà Nội. Tham dự khai giảng và chỉ đạo Khóa học có Ông Dương Đức Tuấn - Thành ủy viên, Phó Chủ tịch UBND Thành phố Hà Nội, PGS.TS Nguyễn Viết Thảo - nguyên Phó Giám đốc Học viện Chính trị Quốc gia Hồ Chí Minh, TS. Trần Hữu Hà - Bí thư Đảng ủy, Giám đốc Học viện Cán bộ quản lý xây dựng và đô thị cùng 30 học viên là Giám đốc các Sở và cơ quan tương đương Sở trực thuộc thành phố Hà Nội.

Ông Dương Đức Tuấn – Thành ủy viên, Phó Chủ tịch UBND Thành phố Hà Nội:
"Khóa học mang lại nhiều kiến thức, kinh nghiệm bổ ích phù hợp với thực tiễn công tác của các đồng chí học viên"

Khóa học mang lại nhiều kiến thức, kinh nghiệm bổ ích phù hợp với thực tiễn công tác của các đồng chí học viên. Thông qua Khóa học, UBND thành phố mong muốn các đồng chí tích cực trao đổi, thảo luận những bài học, kinh nghiệm trong thực tiễn quản lý để làm phong phú nội dung chương trình và giúp khóa học đạt hiệu quả cao nhất. Cũng qua khóa học này, UBND thành phố Hà Nội mong nhận được nhiều ý kiến đóng góp của các đồng chí lãnh đạo, nguyên lãnh đạo là chuyên gia trực tiếp tham gia giảng dạy của các Bộ, ngành Trung ương để có thể tiếp tục bổ sung chương trình nâng cao năng lực quản lý xây dựng và đô thị cho cán bộ để phát triển Thủ đô Hà Nội trong giai đoạn tiếp theo.

Đây là chương trình đào tạo thực hiện Quyết định số 977/QĐ-UBND ngày 22/3/2022 của Ủy ban nhân dân thành phố Hà Nội về việc phê duyệt: Các chương trình bồi

dưỡng xây dựng tầm nhìn, tư duy chiến lược phát triển Thủ đô xanh, thông minh, hiện đại, có sức cạnh tranh cao (giai đoạn 1 thực hiện trong nước) đối với cán bộ diện Ban thường vụ Thành ủy quản lý.

TS. Trần Hữu Hà - Bí thư Đảng ủy, Giám đốc Học viện Cán bộ quản lý xây dựng và đô thị:
"Học viện xác định chương trình bồi dưỡng là một nhiệm vụ chính trị rất quan trọng"

Học viện cán bộ quản lý xây dựng và đô thị là đơn vị sự nghiệp thuộc Bộ Xây dựng. Học viện đã có truyền thống 47 năm thực hiện nhiệm vụ đào tạo, bồi dưỡng cán bộ cho ngành Xây dựng. Hàng năm, Học viện thực hiện hơn

40 chương trình đào tạo với khoảng 200 lớp và hàng chục nghìn lượt Học viên. Học viện xác định đây là một nhiệm vụ chính trị rất quan trọng và đã tích cực phối hợp cùng Sở Nội vụ Hà Nội, các đồng chí giảng viên, chuyên gia trong và ngoài nước để chuẩn bị tốt nội dung chương trình, tài liệu học tập và cơ sở vật chất phục vụ khóa học. Đây thực sự là khóa học rất đặc biệt bởi có sự tham gia giảng dạy của các đồng chí là lãnh đạo, nguyên lãnh đạo của Ban Kinh tế Trung ương, Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh, Bộ Xây dựng; UnHabitat Việt Nam; tổ chức Fundacion Metropoli... Do vậy, các đồng chí học viên tham dự đã nhận được nhiều kiến thức quý báu về tư duy, tầm nhìn trong phát triển đô thị xanh, thông minh, hiện đại. Khóa học cũng có nhiều nội dung trao đổi, thảo luận các vấn đề thực tiễn ở địa phương và thực hành thực tế trên phần mềm mô hình mô phỏng phát triển đô thị.

GS.TS. Đặng Nguyên Anh, Viện Hàn lâm KHXH Việt Nam
"An sinh xã hội để phát triển đô thị bền vững"

An sinh xã hội (ASXH) là sự bảo đảm cho con người được an toàn trong xã hội, được tự do làm ăn, cư trú, đi lại; được bảo vệ và bình đẳng trước pháp luật; được học tập, có việc làm, nhà ở; được đảm bảo thu nhập khi bị rủi ro, tai nạn, tuổi già,... Hệ thống ASXH là các chính sách

nhà nước nhằm giúp đỡ các cá nhân, các gia đình và các nhóm xã hội quản lý các rủi ro của mình.

ASXH có vai trò rất quan trọng: Bảo vệ xã hội đối với các thành viên của mình với mục đích giúp đỡ họ trước những biến cố, rủi ro trong cuộc sống có thể dẫn đến bị giảm

sút hoặc mất nguồn thu nhập do cú sốc kinh tế - xã hội hoặc thiên tai gây nên. Hỗ trợ các nhóm yếu thế, dễ bị tổn thương trong xã hội, đảm bảo thu nhập và đời sống cho các thành viên thông qua các giải pháp chia sẻ, trợ giúp, mang tính xã hội và nhân văn sâu sắc. Đối với Thủ đô Hà Nội: Không gian công cộng (public space) và không gian số (digital space) là tiền đề để xây dựng đô thị xanh, thông minh và hiện đại. Cần sử dụng năng lượng sạch, phát thải carbon thấp, giao thông thông minh, nhà xanh, việc làm và tiêu dùng xanh. Xu hướng trung lưu hóa đô thị khi tầng lớp trung lưu gia tăng với nhu cầu và khát vọng mới. Xây dựng Hà Nội trở thành một thành phố đáng sống cho tất cả (của cư dân, do cư dân và vì cư dân). Phát triển cân bằng, hài hòa giữa ba trụ cột kinh tế, xã hội và môi trường. Chú ý đến các nhóm đối tượng yếu thế, để không ai bị bỏ lại phía sau.

Hà Nội cần có tư duy và tầm nhìn trong ASXH như: Đầu tư cho an sinh xã hội là đầu tư cho con người và phát triển xã hội bền vững. Không đánh đổi môi trường và công bằng xã hội lấy lợi ích kinh tế - nâng cao chất

lượng cuộc sống người dân. Để có thành phố thông minh, hiện đại cần có con người thông minh, hiện đại. Mở rộng mô hình an sinh xã hội với sự tham gia của các chủ thể ngoài nhà nước (thị trường, xã hội). Giải quyết hài hòa mối quan hệ giữa bảo tồn và phát triển đô thị, ứng dụng công nghệ thông minh trong quản lý đô thị (Thủ đô xanh, thông minh, hiện đại).

TS. Đào Thị Như - Cục Phát triển đô thị - Bộ Xây dựng
"Tư duy liên ngành trong hoạch định chính sách phát triển đô thị xanh, thông minh, hiện đại, có sức cạnh tranh cao"

Trong bối cảnh đô thị hóa hiện nay phải đối mặt với nhiều thách thức cần sự chung tay giải quyết chung, đặc biệt là vấn đề về môi trường, ứng phó biến đổi khí hậu, giữ gìn và phát triển nguồn năng lượng, kiểm soát đất đai và quá trình đô thị hóa, định cư con người trước những rủi ro thiên tai, dịch bệnh,...

Những thách thức và yêu cầu trong hợp tác liên ngành:

1. Sự hợp tác cần thay đổi tư duy từ tư duy cạnh tranh sang tư duy hợp tác. Điều này cần thời gian để làm quen, thay đổi và hiểu nhau.

Phải mất một thời gian vì mọi người đã quá quen với việc sống trong một nền văn hóa cạnh tranh. Họ sợ rằng khi gộp các nguồn lực và chấp nhận rủi ro cùng nhau, họ sẽ đánh mất phần thưởng mà họ đã làm việc chăm chỉ để

đạt được. Họ thường lo lắng rằng người khác sẽ lợi dụng, lợi dụng hoặc bỏ rơi họ.

2. Hợp tác đòi hỏi dựa trên cân bằng lợi ích, quyền lực, trách nhiệm.

3. Làm việc trong một cộng tác nhiều người giống như học cách lướt sóng trong đại dương – các bên phải thay đổi kế hoạch thường xuyên để phù hợp với các tình huống luôn thay đổi và các cuộc khủng hoảng mà bạn liên tục gặp phải

4. Sự hợp tác giữa nhiều bộ phận là một nỗ lực lâu dài. Có thể đòi hỏi một lượng lớn thời gian, năng lượng và nguồn lực. Đối tác có thể cần thời gian để đi đến thống nhất về vấn đề là gì. Nếu không có định nghĩa rõ ràng về vấn đề, thật khó để tìm ra giải pháp cho nó.

5. Sự hợp tác nhiều bên đòi hỏi sự lãnh đạo mạnh mẽ. Các nhà lãnh đạo cần thiết để cung cấp tầm nhìn.

6. Cần thiết lập cam kết hợp tác. Trong đó quyết định về chia sẻ quyền lực, đạt được thỏa thuận công bằng và sử dụng quy trình hợp tác, thay vì chính trị hậu trường.

Những nền tảng để xây dựng hợp tác liên ngành trong hoạch định chính sách phát triển đô thị như: Phải có sự thống nhất về nhận thức về tầm quan trọng của sự hợp tác, những lợi ích và trách nhiệm; Phải có một nền tảng chung để cùng hợp tác; Phải có sự thống nhất về dữ liệu chung – cơ sở thúc đẩy sự thống nhất về cách hiểu dữ liệu, dẫn đến sự thống nhất về cách làm; Phải có thể chế hóa các mối quan hệ hợp tác liên ngành.

Ts. Nguyễn Quang- Nguyên Giám đốc UN-Habitat Việt Nam
"Giải pháp xanh và thông minh để giải quyết các thách thức đô thị"

Các thành phố cần mô hình phát triển mới sáng tạo hơn và các giải pháp chiến lược nhằm tăng trưởng kinh tế và phát triển bền vững. Sáng kiến Chiến lược Tăng trưởng xanh theo hướng sử dụng hiệu quả tài nguyên thiên nhiên, cải thiện năng lực cạnh tranh của nền kinh tế thông qua đầu tư ngày càng tăng trong đổi mới công nghệ, vốn tự nhiên và các công cụ kinh tế. Điều này sẽ góp phần đối phó với biến đổi khí hậu, xóa đói giảm nghèo và đảm bảo phát triển kinh tế bền vững. Các giải pháp chiến lược như: Giảm phát thải khí nhà kính, tăng cường sử dụng năng lượng sạch và năng lượng tái tạo; Sản xuất xanh (công nghiệp hoá sạch và sử dụng tài nguyên hiệu quả); Lối sống xanh và khuyến khích tiêu dùng bền vững.

Mặt khác, với sự phát triển nhanh chóng của mạng internet, ICT (Công nghệ thông tin và truyền thông) đã trở nên phổ biến trong cuộc sống thường nhật của chúng ta. Khái niệm "Đô thị thông minh" - sử dụng ICT làm yếu tố trọng tâm trong quy hoạch và quản lý đô thị. Mục tiêu của Đô thị thông minh là nâng cao chất lượng sống người dân, nâng cao hiệu quả các dịch vụ xã hội thông qua ICT.

Cơ hội phát triển đô thị xanh và bền vững: Có thể hạn chế việc mở rộng đô thị thiếu kiểm soát và quản lý điều đó tốt hơn thông qua xu hướng "nén", mật độ phân bố phù hợp, phát triển theo định hướng giao thông công cộng (TOD), xây dựng thông minh kết hợp sử dụng đất hiệu quả, đầu tư phát triển các khu đất phi chính thức, v.v... Tích hợp sử dụng đất trong quy hoạch giao thông;

tăng cường kết nối và phân phối theo không gian cho các hoạt động đô thị. Cần đa dạng hơn về khả năng tiếp cận sử dụng đất; giao thông công cộng phù hợp cho toàn TP; quy hoạch các khu vực dành riêng cho người đi bộ và xe đạp. Các chức năng đô thị cần được tập trung tại các khu vực trọng tâm và dễ kết nối. Giao thông công cộng sử dụng trên các hành lang kinh tế kết nối vùng chiến lược và khu dân cư. Sử dụng các khu vực đất đa chức năng, khuyến khích sử dụng chung hạ tầng và cơ sở vật chất, ưu tiên nhu cầu của người đi bộ và đi xe đạp, từ đó giảm phát thải khí nhà kính. Các hộ gia đình có thu nhập thấp ở gần các trung tâm và trên tuyến giao thông công cộng có thể tiếp cận các cơ hội và dịch vụ; các hạ tầng quan trọng trong trường hợp thời tiết khắc nghiệt.

TS. Nguyễn Trung Thắng - Phó Viện trưởng, Viện CLCSTNMT
"Vấn đề môi trường bền vững trong hoạch định chính sách phát triển đô thị xanh, thông minh, hiện đại, có sức cạnh tranh cao"

Ứng dụng các thành tựu CMCN 4.0, chuyển đổi số trong quản lý TNMT đô thị: Ứng dụng chuyển đổi số trong quản lý đất đai, BVMT và ứng phó với BĐKH.

Thực hiện chính quyền điện tử, cung cấp các dịch vụ công trực tuyến về TNMT ở cấp độ 4. Tích hợp hệ thống đo lường, cảm biến, các hệ thống dữ liệu, khai thác hiệu quả nền tảng và ứng dụng công nghệ số vào các hạ tầng BVMT, ứng phó với BĐKH đô thị. Ứng dụng các giải pháp CMCN 4.0 (internet vạn vật (IoT), trí tuệ nhân tạo (AI), dữ liệu lớn..) trong quản lý môi trường như: Quan trắc môi trường, đặc biệt là quan trắc môi trường không khí (dùng các cảm biến). Xây dựng bản đồ số, cảnh báo về ô nhiễm môi trường không khí theo thời gian thực. Xây dựng hệ thống cơ sở dữ liệu và hệ thống bản đồ ngập úng, bản đồ dự báo, cảnh báo rủi ro biến đổi khí hậu tại đô thị (Atlas Đô thị và Khí hậu). Ứng dụng hệ thống quan trắc tự động, trực tuyến để kiểm tra, giám sát việc xả thải của các cơ

sở sản xuất kinh doanh trong các Khu công nghiệp, cụm công nghiệp.

Tăng cường quản trị TNMT trong phát triển đô thị: Hoàn thiện các chính sách, pháp luật về bảo vệ môi trường đô thị và quy hoạch đô thị gắn với phát triển bền vững; hoàn thiện hệ thống tiêu chuẩn, quy chuẩn kỹ thuật liên quan đến TNMT đô thị; Tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra, xử lý vi phạm về quản lý tài nguyên (đất đai, tài nguyên nước), BVMT và ứng phó với BĐKH; Tăng cường huy động và sử dụng hiệu quả các nguồn

đầu tư tài chính đối với công tác BVMT, ứng phó với BĐKH. Hoàn thiện các cơ chế tài chính huy động nguồn lực từ đất đai; từ các định chế tài chính quốc tế. Tăng đầu tư cho hạ tầng BVMT và thích ứng với BĐKH. Tăng trách nhiệm giải trình; nâng cao năng lực quản lý nhà nước cho chính quyền các đô thị; tăng phân cấp gắn với tăng cường năng lực và giám sát. Đẩy mạnh huy động sự tham gia, giám sát của cộng đồng; tăng tính công khai, minh bạch trong quản lý TNMT; chú trọng đến các tầng lớp yếu thế, bình đẳng giới trong quy hoạch, quản lý TNMT đô thị.

Nội dung chương trình Khóa học gồm các chuyên đề sau:

- Xây dựng tư duy và tầm nhìn chiến lược cho đội ngũ lãnh đạo nước ta hiện nay.
- Phát triển kinh tế trong hoạch định chính sách quy hoạch, xây dựng, quản lý và phát triển đô thị bền vững theo hướng đô thị xanh, thông minh, thích ứng biến đổi khí hậu và phòng chống thiên tai dịch bệnh.
- Khái niệm, cách tư duy và các định hướng chiến lược, quy định của pháp luật về phát triển đô thị xanh, thông minh.
- Vấn đề môi trường bền vững trong hoạch định chính sách phát triển đô thị xanh, thông minh, hiện đại, có sức cạnh tranh cao.
- Vấn đề An sinh xã hội trong hoạch định chính sách phát triển đô thị xanh, thông minh, hiện đại, có sức cạnh tranh cao.
- Tư duy liên ngành trong hoạch định chính sách phát triển đô thị xanh, thông minh, hiện đại, có sức cạnh tranh cao.
- Nhận diện các vấn đề thực tiễn của thành phố Hà Nội về phát triển đô thị xanh, thông minh, hiện đại, có sức cạnh tranh cao.
- Định hướng tầm nhìn, tư duy chiến lược phát triển đô thị xanh, thông minh, hiện đại, có sức cạnh tranh cao trong Quy hoạch thành phố Hà Nội.
- Một số kinh nghiệm quốc tế về phát triển đô thị xanh, thông minh, hiện đại có sức cạnh tranh cao.

Khóa Bồi dưỡng Xây dựng tầm nhìn, tư duy chiến lược phát triển Thủ đô xanh, thông minh, hiện đại, có sức cạnh tranh cao dành cho Giám đốc các Sở thuộc TP. Hà Nội

- Một số kinh nghiệm trong nước về xây dựng tầm nhìn chiến lược phát triển đô thị xanh, bền vững.
- Thực hành mô phỏng phát triển đô thị trên máy tính: Khởi tạo đô thị; Lựa chọn mô hình phát triển đô thị xanh, thông minh; Giải quyết các vấn đề thực tiễn trong phát triển đô thị.

Sau khóa đào tạo dành cho Giám đốc các Sở và cơ quan tương đương Sở, Học viện Cán bộ quản lý xây dựng và đô thị sẽ tiếp tục phối hợp với TP Hà Nội tổ chức tiếp các Khóa đào tạo cho Chủ tịch, Phó chủ tịch các Quận, huyện, Thị xã; Phó Giám đốc các Sở trực thuộc Thành phố trong năm 2022.

Ban Tổ chức và các học viên chụp ảnh lưu niệm tại Khóa học